

A kétharmad két éve

2012. május 15.

Összefoglaló

A 2010-es választáson a Fidesz-KDNP kivételes, egyértelmű felhatalmazást kapott a választóktól, ezért célszerű félidőben mérleget vonni, mire is használta kétharmados többségét a kormányzó pártszövetség. A kétharmad komoly lehetőség és egyben felelősség a kormányoldal számára, hogy az elmúlt huszonekét év rendszerszintű problémáit hatékonyan orvosolja. A Nézőpont Intézet véleménye szerint az Alaptörvény és a sarkalatos törvények következetes végrehajtása esetén a jövőben az állami működés stabilabb alapokon nyugodhat, az állampolgárok pedig az eddiginél erősebb jogvédelmet élvezhetnek. Bár a tempó és a sietség néhány esetben veszélyeztette a törvényhozás kiszámíthatóságát, az ésszerű és tárgyilagos kritikák megfontolásán keresztül a jogos észrevételekre megnyugtató választok szülehetnek. A kormányzati akaratot blokkolni képes ellenzék hiányában egyedül az Európai Unió jelentett korlátot a kétharmados többség számára, és bírta több esetben döntése megváltoztatására a kormányt.

Számos kritika érte a hazai és nemzetközi nyilvánosság részéről az Alaptörvényhez kapcsolódó sarkalatos törvények „összképét”, viszont a törvények részletes tartalmából kiindulva a kritikák túlnyomó része nem igazolható. A kifogások középpontjában pedig a legtöbb esetben a személyi változások álltak. A jövőben az állami működés során jó eséllyel kevesebb konfliktushelyzet alakulhat ki, a korábbi félelmekkel szemben pedig a Fidesz nem „forgatta fel” alapjaiban az állami intézmények közti alkotmányos egyensúlyt.

Az átalakítások megítélése ugyanakkor végső soron a választókon múlik, a 2014-es szavazás pedig jórészt éppen arról szólhat majd, hogy a társadalom legitimálja-e az állami intézményrendszeren belüli átalakításokat. Amennyiben az állampolgárok a hétköznapi életben egy eddiginél jobban szervezett, hatékonyabb állami működéssel találkoznak, a választók bizalmának megtartása mellett háttérbe kerülhet az átalakítások hatalmpolitikai célzatát hangsúlyozó érvelés. Amennyiben viszont az átalakítás fő céljai nem valósulnak meg a gyakorlatban, a választók könnyen protest-szavazatot adhatnak le a „hatalommal való visszaélés” vélelme miatt.

Tartalom

Összefoglaló _____	2
Bevezetés _____	4
Aktív kétharmad	4
A konszenzuskényszer hiánya.....	4
Önkormányzati reform _____	5
Új választási rendszer _____	5
Gazdasági alkotmányosság _____	6
Szimbolikus értékvédelem _____	7
Erősebb jogvédelem _____	8
Összefoglaló táblázat a sarkalatos törvényekről _____	10

Bevezetés

Aktív kétharmad

A 2011. április 18-án elfogadott Alaptörvény az elmúlt huszonkét évben működtetett állami intézményrendszer politikai gyakorlatából eredő hibáinak ellenpontosítására épül. A kétharmados többséget eleve veszélyes túlhatalomnak minősítők attól tartottak, hogy a Fidesz félelnöki rendszert kíván bevezetni, a kormány hatalmának ellensúlyait kiiktatja, valamint olyan választási rendszert alakít ki, amely bebetonozza a kormánypártot a hatalomba. Megítélésünk szerint viszont az Alaptörvény és a sarkalatos törvények nem eredményezték az állami intézményrendszer teljes átalakulását, ugyanakkor lényeges korrekciók történtek. Az Alaptörvény elfogadását követően központi kérdés volt a sarkalatos törvények megalkotása. Az Alaptörvény január 1-i hatályba lépése feszített tempót diktált, hiszen néhány hónap alatt számos kétharmados tárgykörben kellett a jogalkotónak törvényeket alkotni. Sor került az igazságszolgáltatás és az alapjogvédelem, a közpénzek, az önkormányzatok, a választási rendszer reformjára, külön jogszabály született az államfő jogállásáról és javadalmazásáról, és számos szimbolikus kérdésben (egyházak, családok, nemzetiségek, nemzeti jelképek), továbbá sor került a honvédelmi és rendvédelmi tárgyú sarkalatos törvények megalkotására is. A fontosabbak közül az idei évre maradt az Országgyűlés rendszeres ülésezését biztosító, a képviselők jogállására vonatkozó, illetőleg a pártfinanszírozási tárgykörök szabályozása.

A konszenzuskényszer hiánya

Korábban a többpárti konszenzus intézményeként tekintettek a kétharmados parlamenti döntésekre. A minősített többségi döntéshozatal az elmúlt huszonkét évben úgy működött, hogy a mindenkori kormánytöbbség számos kérdésben kizárólag az ellenzék támogatásának megnyerésén keresztül tudta jogalkotói akaratát érvényesíteni. Ez a gyakorlat ugyanakkor szükséges reformok elmaradását, halogatását eredményezte. Az egyes alrendszerek régóta esedékes átalakításához a korábbi kormányok nem tudták megnyerni az ellenzék támogatását, vagy más politikai körülmények miatt a reform lekerült a napirendről. Az ellenzék 2010 után azonban már nem rendelkezett tényleges vétőhatalommal és zsarolási potenciállal a sarkalatos törvények megalkotásának folyamatában, illetőleg személyi kérdésekben. A jövőben viszont bármikor visszatérhet a politikai rendszerbe a konszenzuskényszer.

Önkormányzati reform

Az önkormányzati reform halogatása miatt 2010-re az önkormányzati rendszer lényegében felélte tartalékait, a helyhatóságok eladósodásba hajszolták magukat, az állami- és önkormányzati funkciók pedig összeecsúsztak.

A helyi önkormányzatokról szóló sarkalatos törvény az állam, a megyék és a települések között az eddiginél világosabb és hatékonyabb felelősség- illetve feladatmegosztást célozza. Az év közepétől vagy legkésőbb 2013 elejétől a járások is létrejöhetnek, teljessé téve a magyar közigazgatás régóta szükséges átalakítását. A reform lényeges pontja az önkormányzati autonómia ésszerűségi szempontból történő átgondolása mellett a hatékony működés, illetőleg a feladatok és az erőforrások egyensúlyának megteremtése. Az átalakítás centralizációt valósít meg, mivel az államigazgatási és a helyi közösségeket érintő feladatok az állam javára világosan elválnak, viszont a reform összességében a hatékonyságot szolgálja. Az önkormányzatok ugyanis az elmúlt huszonkét év gyakorlatával szemben nem lehetnek ellenérdekelt szereplői az állami működésnek, miközben az állam természetesen továbbra is tiszteletben tartja a helyhatóságok ésszerű autonómiáját. A területi kormányhivatalok törvényességi felügyeleti hatásköre ugyanakkor kontroll alatt tartja majd a jövőben a törvényi kötelezettségeinek eleget nem tevő helyhatóságokat. Fontos előrelépés, hogy a jövőben az Alaptörvény szerinti feladatellátáshoz biztosítani kell az arányos költségvetési és vagyoni támogatást, ezáltal jó eséllyel elkerülhető lesz az önkormányzatok elmúlt huszonkét évre jellemző egyoldalú állami „túlterhelése”. Az önkormányzati rendszer átalakítása azonban a közjogi változások mellett végső soron az ágazati reformok (oktatás, egészségügy, szociális ellátórendszer) egyidejű végrehajtásán keresztül, valamint a helyhatósági adósságállomány megnyugtató rendezését követően lesz teljes körűen megítélhető.

Új választási rendszer

A választási rendszer régóta esedékes reformja miközben megvalósítja a kisebb parlament létrehozását, amivel teljesül a Fidesz egyik legfontosabb választási ígérete, nem eredményezi a jelenlegi kormányoldal hatalmának bebetonozását. Megváltozott erőviszonyok esetén előre nem kiszámítható, miként viselkedik majd az új szisztéma a gyakorlatban, és a választóknak is meg kell tanulniuk, hogyan működik az új rendszer. Amennyiben viszont a választók felelősségre kívánják vonni a mindenkori kormányt, mert úgy ítélik meg, hogy a kormányzati politika nem jó irányban változtatta az ország ügyeit, minden lehetőség adott arra, hogy egy új, erős kormánnyal váltsák le a hivatalban lévőket. A rendszer alapvetően a stabil kormányok alakulását segíti elő, ami korlátozza a kisebb-

ségi blokkoló vétó, illetve a koalíciós alkudozások miatt sok esetben akadozó parlamenti többség jövőbeni létrejöttének lehetőségét. A válságkezelés terén is sikeresebb lehet egy erős, többségi kormány a belvitákkal terhelt koalíciós kormányokkal szemben. Mivel a törvény az eddiginél jobban elősegíti a kétharmados többség megszerzését, egy nagy társadalmi felhatalmazással rendelkező többségi kormány a jövőben akár a 2011-ben kialakított állami intézményi viszonyokat is átrendezheti.

Nem lehet ugyanakkor „rendszer-váltásról”, legfeljebb újjászervezésről beszélni, hiszen a következő választás is a mostanihoz hasonló alapelvek mentén zajlik majd. A módosítás viszont hangsúlyeltolódást eredményez a rendszerben: 46 százalékról 53 százalékra nő az egyéni választókerületi mandátumok száma az összes mandátumszámon belül, illetve az egyfordulós rendszer miatt megszűnik a visszalépések gyakorlata, amely meglepetés-koalíciókat eredményezhetett.

A választójogi reformmal szemben megfogalmazott gyakori kritika az egyéni választókerületek politikailag motivált, önérdekű kijelölésének vádja. A 2010-es választás azonban megmutatta, hogy a korábbi voksoláson baloldali jelölt által elnyert körzetben is győzhet vagy megerősödhet jobboldali jelölt, míg az 1994-es nagyarányú szocialista győzelem bármilyen választási rendszerben stabil baloldali kormánytöbbséget eredményezett volna. A pártok közti 2014-es erőviszonyok ismerete nélkül egyébként sem jelenthető ki, hogy kizárólag a választókerületi beosztás miatt a hivatalban lévő kormány nem váltható le.

Függetlenül továbbá attól, hogy milyen elv szerint jelöli ki egy politikai döntéshozó a választókerületi határokat, a jövőre nézve a döntésnek előre nem ismert mértékű kockázata van. A szavazótáborok ugyanis nem biztos, hogy egy későbbi választáson is egyben maradnak vagy a soron következő voksoláson a korábbi választással megegyező pártra szavaznak. Ha pl. 2010 előtt a baloldali pártoknak kizárólag előző választási eredmények alapján lehetőségük lett volna „inkább baloldali” választókerületeket kialakítani, 2010-ben nem várt meglepetés érte volna őket, hiszen a korábban jórészt baloldali jelöltek által képviselt észak-magyarországi térségben egy új párt, a Jobbik erősödött meg – éppen az MSZP-vel szemben.

Gazdasági alkotmányosság

Új fejezettel bővül a magyar alkotmányosság az Alaptörvényen, valamint az egyes rendelkezéseihez kapcsolódó gazdasági tárgyú sarkalatos törvényeken keresztül. A főként közpénzügyi tárgyú rendelkezések célja, hogy a mindenkori kormány költségvetési politikáját az Európai Unió által is szorgalmazott hiánycsökkentés pályáján tartsa.

Konfliktust eredményezhet azonban a stabilitási törvényben szabályozott személyi jövedelemadórendszer. A jogszabály módosításához szükséges kétharmados parlamenti többség megléte nélkül a mindenkori kormányok saját politikai ígéreteik teljesítése érdekében rákényszerülhetnek ugyanis a jogszabály vonatkozó rendelkezéseinek megkerülésére más, egyszerű többséggel módosítható adószabályok változtatásával. Fontos hozadéka azonban a kétharmados stabilitási törvénynek a Költségvetési Tanács kontroll szerepének rögzítése: a testület ugyanis megakadályozhatja annak a törvényjavaslatnak a parlamenti elfogadását, amely lazítani próbálna az Alaptörvény által meghatározott felelős költségvetési tervezési szabályokon, valamint az államadósság-fékkal ellentétes lenne. A mindenkori kormányok hatalmát tehát elsősorban a fegyelmezett költségvetési tervezési kényszer ellensúlyozhatja. Az Állami Számvevőszék már a 2011-es költségvetés tervezésekor is kritikus volt, és a tervezés számos visszás pontjára mutatott rá – annak ellenére, hogy a Számvevőszék elnöke a jelenlegi kormánypártokhoz kötődő pártpolitikai múlttal rendelkezik.

A gazdasági tárgyú sarkalatos törvények közül a jegybanktörvény váltotta ki az egyik legnagyobb visszhangot. Az Európai Központi Bank által is vizsgált törvény alapján viszont a jegybanki függetlenség továbbra is garantált, hiszen az új jogszabály a korábbihoz hasonlóan rendelkezik arról, hogy a jegybanki függetlenséget a kormány vagy más állami intézmény nem sértheti meg. A kifogások fókuszában egyébként vélhetően inkább a jegybankelnök személyét érintő kormányzati törekvések, és nem a konkrét törvényi rendelkezések állhattak.

Jelentős védelemben részesül a jövőben a nemzeti vagyon, az erről szóló sarkalatos törvény az Alaptörvénnyel összhangban egyértelművé teszi, hogy az aktív, erős állam hatékony vagyongazdálkodást folytat. A 2010-es választási kampány egyik központi témája volt az ún. „offshore” cégekkel szembeni fellépés. Az új nemzeti vagyon-törvény az Alaptörvény szellemében ki is köti, hogy nemzeti vagyon átruházására, hasznosítására vonatkozó szerződés kizárólag olyan szervezettel köthető, amelynek tulajdonosi szerkezete, szervezete, tevékenysége átlátható.

Szimbolikus értékvédelem

A sarkalatos törvények meghatározott része szimbolikus jellege miatt alkalmas arra, hogy értékvitákat váltson ki a közéleti szereplők körében. Ezek a jogszabályok viszont a nemzet egésze számára egyértelmű értékeket rögzítenek: a családok védelmét, a nemzeti jelképeket, valamint azok tiszteletben tartását. A szimbolikus és alapjogi érték- és normatartalommal egyaránt bíró egyházügyi törvény kapcsán fontos felhívni a figyelmet

a kiszámítható törvényalkotás szempontjára. Az Alkotmánybíróság ugyanis december folyamán közjogi érvénytelenségre hivatkozva megsemmisítette az egyházügyi törvényt. Mivel a zárószavazás előtti módosító javaslat a törvényjavaslat érdemére vonatkozó módosítást eszközölt, ezért a testület a megfontolt és minőségi törvényhozás kiüresítése miatt állapította meg a közjogi érvénytelenséget (kétségtelen azonban, hogy a jogszabályt tartalmi szempontból egyelőre nem vizsgálta a testület). A 2012-es évre tervezett konszolidációs időszakban fontos üzenete lehet ennek a határozatnak, amely a törvényjavaslatok jobb átgondolására ösztönözheti a kormánypártot. Azt is látni kell ugyanakkor, hogy az Alkotmánybíróság döntése határozottan rációzott azokra a kritikákra, amelyek szerint a kormány felszámolta hatalmának közjogi ellensúlyait.

Erősebb jogvédelem

Az igazságszolgáltatás függetlenségének megerősítésével és hatékonyságának előmozdításával összefüggésben számos lépés történt az elmúlt évben. A bíróság előtti, az igazságszolgáltatási eljárási garanciákat rögzítő alapelvek tartalma az átalakítások gyors üteme ellenére ugyanakkor a jövőben sem változik. Fontos adósságát törlesztette viszont a parlament a közigazgatási határozatokkal összefüggő jogviták eldöntéséért felelős közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállításával. Lényeges előrelépésként értékelhető továbbá a bírói önigazgatás korporatív jellegű rendszerének felszámolása, és az igazgatási feladatok független, autonóm hivatal hatáskörébe utalása. A bíróságok szakmai tevékenységét továbbra is a legfelső bírói szerv, a Kúria hangolja majd össze, az igazgatásért felelős hivatalnak szakmai kérdésekbe nincs lényegi beleszólási lehetősége. Véleményünk szerint a törvénnyel kapcsolatos kifogások elsősorban a személyi aspektusra vezethetők vissza.

Az Európai Bizottság, valamint a Velencei Bizottság által felvetett kritikákra válaszul a kormány a jegybanktörvényhez, valamint az adatvédelmi törvényhez hasonlóan az igazságügyi törvényekkel összefüggésben is bizonyította kompromisszumkészségét. Ennek értelmében az igazgatásért felelős Országos Bírósági Hivatalt ellenőrző, a bírák által választott Országos Bírói Tanács hatáskörei erősödnek a törvénymódosítás alapján.

A kormánypárt fontos választási ígérete volt 2010-ben a bírói eljárás gyorsítása. A peres ügyek bíróságok közti átcsoportosítása a bírósági ügyteher központi régió és a megyék közti kiugró eltérései miatt vetődött fel. Az ügyek átcsoportosítása azonban nem önkényesen, az eljárási garanciák sérelmének terhére történik, hiszen azt az ügyteher miatt az eljárásban „akadályozott” bíróság vagy a legfőbb ügyész kezdeményezheti, a leterheltséget alátámasztó pontos adatokat pedig nyilvánosságra kell hozni. Az egyes ügyek

áthelyezése kapcsán a parlament előtt lévő törvénymódosítás értelmében az Országos Bírósági Hivatal elnökének figyelembe kell venni továbbá az Országos Bírői Tanács által megfogalmazott elveket is.

A bírói állaspályázatok elbírálása ugyancsak nem önkényesen történik, azokat ugyanis 8-15 tagú bíró tanácsok objektív pontrendszer alapján véleményezik, szakmai szempontok figyelembe vételével. Szintén az elfogadás előtt álló módosító indítvány alapján, az Országos Bírósági Hivatal elnöke kizárólag az Országos Bírői Tanács egyetértésével térhetne el a bírósági tanács által kinevezésre javasolt személyektől, tehát nem igaz, hogy a bírák kinevezése egyetlen személy döntésén múlna. Fontos garancia, hogy a bírák által választott Országos Bírői Tanács nem az Országos Bírósági Hivatal elnökeinek „kinevezettjeiből” áll. A törvény ugyanis az összetétel meghatározásán keresztül biztosítja azt, hogy soha ne legyenek többségben az elnök által kinevezettek, mivel ő kizárólag a törvényszékek és az ítélőtáblák vezetőinek személyéről dönthet, a helyi bíróságok elnökeinek kinevezése a törvényszéki elnökök hatáskörébe tartozik, míg a Kúria elnökét az Országgyűlés választja.

Az ügyésséggel összefüggésben elmondható, hogy a törvény (bár legitim alkotmányos érvek szóltak e mellett) nem változtat az ügyészség közjogi státusán, nem valósult meg tehát az ügyészség kormány alá rendelése. A törvény egyértelművé teszi, hogy az ügyészség független, csak a törvénynek alárendelt, önálló alkotmányos szervezet.

Az alkotmánybírósági reform, valamint az ombudsmani jogvédelem reformja az igazságszolgáltatás átalakításával párhuzamosan ugyancsak a gyakorlatorientált, erős jogvédelmet helyezi az intézményi átalakítások fókuszába. Az Alkotmánybíróság a jövőben a jogszabályok mellett a bírói határozatok alkotmányosságát is vizsgálhatja majd. Bár több új alkotmánybíró megválasztására is sor került, az Alkotmánybíróság továbbra is működő ellensúlya a törvényhozásnak, hiszen több vitatott törvényt (médiatörvény egyes rendelkezései, egyházügyi törvény) is megsemmisített 2011 decemberében.

Az alapvető jogok biztosának feladata a klasszikus ombudsmani jogvédelem ellátása mellett az lesz, hogy „megszűrje” a korábban közvetlenül az Alkotmánybíróság ésszerű munkáját akadályozó, sok esetben értelmezhetetlen és megalapozatlan indítványáradatot. Az ombudsmani intézményrendszer átalakítása során az Országgyűlés fokozottan figyelembe vette a biztosok észrevételeit, az intézményrendszer önkényes kialakítását hangoztató kritikák tehát a bírósági reformhoz hasonlóan a személyi változás kifogásolásából erednek. Többek közt a biztos normakontroll-kezdeményező hatásköre is az intézmény megerősítését, és a kritikákkal szemben nem annak gyengítését célozza. A korábbi adatvédelmi biztos által ellátott feladatok az újonnan kialakított hatósági (bírságolásra is lehetőséget adó) jogvédelem keretében ugyancsak stabilabb alapot

nyújtanak az állampolgárok információs jogainak védelmével összefüggésben, éppen a hatósági jogvédelem fogalmi- és tartalmi jellege miatt.

Az igazságszolgáltatási, alkotmánybírósági, valamint az ombudsmani intézményrendszer átalakítása kapcsán megfogalmazott ellenzéki kritikák alapjául tehát vélhetően főként a személyi kérdések, és nem a konkrét törvényi rendelkezések szolgálhattak. Ettől függetlenül az új igazságügyi, illetőleg alapjogvédelmi intézményrendszer sikeréhez elengedhetetlen feltétel, hogy az újjászervezéshez a kormánypárt szakmailag vitathatatlan kvalitásokkal rendelkező, a változások iránt motivált vezetőket találjon. Az intézmények vezetőinek függetlenségét pedig a senki által meg nem kérdőjelezett szakmai kvalitásaik és a nyilvánosság állandó figyelme szavatolják. Legitim alkotmányjogi érvnek tekinthető továbbá, hogy az egyes intézmények vezetői vagy éppen az alkotmánybírák addig maradhatnak hivatalukban, amíg az Országgyűlés nem választja meg utódjukat. Ezáltal ugyanis kiküszöbölhető az elmúlt huszonkét évben tapasztalt intézményi ellehetetlenülés, illetőleg az alkotmánybíró-választás politikai adok-kapok jellege miatt a testület működésének veszélyeztetése. Az igazságszolgáltatás, az alkotmánybíráskodás, vagy az ombudsmani rendszer szereplői függetlenségének alaptalan megkérdőjelezése egyébként is káros, hiszen ez a demokratikus jogállamba vetett törekeny állampolgári bizalom további erodálását eredményezheti.

Összefoglaló táblázat a sarkalatos törvényekről

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS, ALAPJOGVÉDELEM
2011. évi CLXI. törvény A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról
2011. évi CLXII. törvény A bírák jogállásáról és javadalmazásáról
2011. évi CLXIII. törvény Az ügyészségről
2011. évi CLXIV. törvény A legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról ¹
2011. évi CLI. törvény Az Alkotmánybíróságról

2011. évi CXII. törvény Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról²

KÖZPÉNZEK

2011. évi CXCVI. törvény A nemzeti vagyonról

2011. évi CXCIV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról

2011. évi CCVIII. törvény A Magyar Nemzeti Bankról

2011. évi LXVI. törvény Az Állami Számvevőszékről

ÖNKORMÁNYZATI REFORM

2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

VÁLASZTÓJOGI REFORM

2011. évi CCIII. törvény Az országgyűlési képviselők választásáról

ÁLLAMFŐ

2011. évi CX. törvény A köztársasági elnök jogállásáról és javadalmazásáról

EGYHÁZÜGY, CSALÁDOK VÉDELME, NEMZETISÉGEK, NEMZETI JELKÉPEK

2011. évi CCVI. törvény A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról

2011. évi CCIX. törvény A családok védelméről

2011. évi CLXXIX. törvény A nemzetiségek jogairól

2011. évi CCII. törvény Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről

HONVÉDELEM, RENDVÉDELEM

2011. évi CXII. törvény A honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről³

2011. évi CLXXI. törvény A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény katonai nemzetbiztonsági szolgálatok összevonásával kapcsolatos módosításáról, valamint az azzal összefüggő további törvénymódosításokról⁴

2011. évi CCVII. törvény Egyes rendvédelmi tárgyú törvények módosításáról, valamint az azzal összefüggő további törvénymódosításokról⁵

2011. évi CLXXVII. törvény Az egyes honvédelmi kötelezettségek teljesítéséről, az azokkal kapcsolatos katonai igazgatási feladatokról, a hadköteles nyilvántartás vezetése, a gazdasági és anyagi szolgáltatások biztosítása érdekében teljesítendő adatszolgáltatásokról és a honvédelmi ágazatban használt igazolványokkal kapcsolatos adatkezelésről⁶

2011. évi CXXVIII. törvény A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról⁷

2011. évi CXI. törvény Az alapvető jogok biztosáról⁸

KIHIRDETÉS ELŐTT ÁLLÓ SARKALATOS TÖRVÉNYEK

T/6391. Az Országgyűlésről⁹

BENYÚJTOTT ÉS TÁRGYALÁS ALATT ÁLLÓ SARKALATOS TÖRVÉNYI TÁRGYKÖRÖK

T/3479. A népszavazás kezdeményezéséről¹⁰

T/3549. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény módosításáról¹¹

BENYÚJTÁSRA NEM KERÜLT SARKALATOS TÖRVÉNYI TÁRGYKÖRÖK¹²

A pártok működésének és gazdálkodásának részletes szabályairól

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek megválasztásának időtartamáról

JEGYZETEK

¹ az I. fejezet, III-XIII. fejezet, a 151-152. §, 154-157. §, a 158. § (2) bekezdése, valamint 1-3. és 7. melléklete

² V. fejezet

³ I-V. és VII-X. fejezet

⁴ 1-3. §

⁵ 1-2. §, 4. §, 4/A. § (1)-(2) bekezdés, 5-6. §, 7-74. §, 92-101. §

⁶ 17-20. §

⁷ 52-66. §, 67-70. §, 71-72. §, a 90-97. §, és 174. § (1) bekezdése, valamint a 20-24. alcím

⁸ 47. § és 49. §

⁹ Az Országgyűlés 2012. április 16-i ülésén fogadta el.

¹⁰ 75. §, részletes vitára bocsátásra vár

¹¹ 1-4. §, 7. §, 13-35. §, 78-82. §, 113-115. § és 117. §, a módosító javaslatokról történő határozathozatalra vár

¹² A 2010-es választást követően állampolgársági- és média tárgykörben, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásával összefüggésben számos kétharmados törvénymódosítás született, ezért ezeket a tárgyköröket itt külön nem tartjuk szükségesnek megemlíteni.